

Uzasadnienie

do zarządzenia w sprawie rozpatrzenia protestu przeciwko wyborom sołtysa i rady sołeckiej w Laudzie.

W dniu 22 marca 2019 r. do Wójta Gminy Lidzbark Warmiński wpłynął, złożony przez [REDAKTURA] zam. [REDAKTURA] protest przeciwko wyborom sołtysa i rady sołeckiej w Laudzie, które odbyły się w dniu 21 marca 2019 r.

Jako podstawę protestu podano sposób przeprowadzenia tych wyborów, tj. głównie wobec niezachowania zasady tajności wyborów która, jak określa wnosząca protest, wynika z art. 36 ust 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2019 r., poz. 506) oraz innych naruszeń do których doszło, zdaniem wnoszącej protest.

Wójt Gminy rozpatrzył złożony protest w oparciu o obowiązujące przepisy:

- a) art. 36 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. z 2019 r. poz. 506),
- b) art. 5 pkt 9 w związku z art. 10 Kodeksu wyborczego z dnia 5 stycznia 2011 r. (tj. Dz. U. z 2018 r., poz. 754 z późn zm.),
- c) art. 25 ustawy z dnia 23 kwietnia 1963 r. Kodeks cywilny (tj. Dz.U. z 2018 r. poz. 1025 z późn zm.),
- d) art. 52 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.),
- e) § 4 ust. 2, § 17 ust. 1 oraz § 21; w związku z § 24 Statutu Sołectwa Lauda, stanowiącego załącznika Nr 17 do uchwały Nr VII/40/11 Rady Gminy Lidzbark Warmiński, z dnia 20 kwietnia 2011 r. w sprawie nadania statutów sołectwom znajdującym się na terenie Gminy Lidzbark Warmiński (Dz.Urz.Woj.Warm.Maz. Nr 77, poz. 1327).

Zebranie wiejskie rozpoczęło się o godz. 15.00. Na ogólną liczbę 74 uprawnionych do głosowania mieszkańców sołectwa - w zebraniu, wg listy obecności uczestniczyło 20 mieszkańców w tym; jak ustalono wówczas – 18 osób uprawnionych do głosowania, co stanowiło 24,3% ogółu osób uprawnionych w tym sołectwie do głosowania. Oznaczało to, że zebranie w sprawie wyboru organów wykonawczych sołectwa można było przeprowadzić w tzw. pierwszym terminie, bo zgodnie z § 16 ust. 1 statutu sołectwa - „Dla dokonania ważnego wyboru sołtysa i rady sołeckiej wymagana jest obecność na zebraniu wiejskim co najmniej 20% uprawnionych do głosowania mieszkańców sołectwa”. Zebranie otworzył, z upoważnienia Wójta Gminy Lidzbark Warmiński – Sekretarz Gminy - Pan Ryszard Kielak, którego Wójt wyznaczył na przewodniczącego tego zebrania. Prowadzący zebranie, w oparciu o listę obecności stwierdził prawomocność obrad i zapoznał zebranych z projektem porządku obrad. Mieszkańcy nie zgłosili innych wniosków w sprawie przedstawionego porządku obrad. Następnie poinformował zebranych, że prawo głosowania w wyborach sołtysa i rady sołeckiej mają, zgodnie ze statutem sołectwa Lauda, mieszkańcy sołectwa, którzy zamieszkują na pobyt stały w Laudzie i są zameldowani na pobyt stały a także, posiadający prawa wyborcze do Rady Gminy Lidzbark Warmiński oraz osoby nie zameldowane w tej miejscowości ale wpisane do rejestru wyborców prowadzonego w Gminie Lidzbark Warmiński. Dwóch mieszkańców uczestniczących w zebraniu

oświadczyło, że mieszkają w Laudzie, ale nie są zameldowani na pobyt stały i nie składali wniosku o wpisanie ich do rejestru wyborców w Gminie Lidzbark Warm. Prowadzący zebranie poinformował, że osoby te mogą uczestniczyć w zebraniu, ale nie mogą brać udziału w głosowaniu w czasie wyboru sołtysa i rady sołeckiej i uczyniono adnotację w poz. 18 i 19 listy obecności „*Bez prawa głosu*”. Na podstawie listy obecności, po uwzględnieniu w/w wymienionej adnotacji, przed pierwszym głosowaniem, ustalono liczbę osób uprawnionych do głosowania na 18.

Następnie, prowadzący zebranie zapoznał zebranych z zasadami i trybem wyboru sołtysa i rady sołeckiej – zgodnie z przepisami ustawy o samorządzie gminnym, statutem gminy oraz statutem sołectwa.

Szczegóły tej informacji zawiera protokół z przebiegu zebrania wiejskiego w Laudzie, które odbyło się w dniu 21 marca 2019 r. o godz. 15.00, w sprawie wyboru sołtysa i rady sołeckiej.

Przed przystąpieniem do zgłaszania kandydatów, Sekretarz Gm. jeszcze raz zwrócił się do zebranych z zapytaniem, czy wszyscy uczestnicy tego zebrania, za wyjątkiem osób wpisanych na liście obecności na poz. 18 i 19 z adnotacją „*Bez prawa głosu*” są uprawnieni do głosowania, czy posiadają czynne i bierne prawo wyborcze do Rady Gminy Lidzbark Warm. Nie było żadnych zgłoszeń i wątpliwości co do udziału pozostałych uczestników zebrania w tym zakresie.

Zapisy statutowe sołectwa Lauda dotyczące czynnego prawa wyborczego odnoszą się wprost do uregulowań ustawowych, poprzez § 4 ust. 2 w związku z § 17 ust. 1. Prawo wyborcze dla wyboru organów sołectwa zostało uregulowane mocą art. 36 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym „*sołtys oraz członkowie rady sołeckiej wybierani są w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów, przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania*”. Ustawa określa, że w głosowaniu mogą brać udział osoby uprawnione do głosowania, zatem czynne lub bierne prawo wyborcze należy wywodzić z polskiego prawa wyborczego regulowanego ustawą z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy. Zgodnie z art. 10 pkt 3 Kodeksu wyborczego „*Prawo wybierania (czynne prawo wyborcze) ma:*

3) w wyborach do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego:

a) rady gminy - obywatel polski oraz obywatel Unii Europejskiej niebędący obywatelem polskim, który najpóźniej w dniu głosowania kończy 18 lat, oraz stale zamieszkuje na obszarze tej gminy.

Ponadto, art. 35 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, że organizację i zakres działania jednostki pomocniczej określa rada gminy odrębnym statutem. Natomiast sposób wyborów, w tym tryb rozpatrywania protestów, określa Statut Sołectwa Lauda.

Po przeprowadzeniu kolejnych etapów procesu wyborczego tj. zgłaszania kandydatów, poinformowaniu o zasadach głosowania, przeprowadzenia głosowania przez komisję skrutacyjną przy użyciu kart do głosowania ostemplowanych pieczęcią Urzędu Gminy i podliczeniu jego wyników - podano do publicznej wiadomości, że poszczególni kandydaci otrzymali następującą liczbę głosów:

1) Zajac Daniel – otrzymał 9 głosów; 2) Tumińska Alicja – otrzymała 9 głosów.

Szczegóły zawiera protokół z przebiegu zebrania wiejskiego.

Po złożeniu do Wójta Gminy protestu bezspornie ustalono, że wymienieni w liście obecności mieszkańcy są zameldowani na pobyt stały w Laudzie - oprócz osób wymienionych w poz. 18 i 19 listy obecności, którzy nie brali udziału w głosowaniu, ani w pracy komisji skrutacyjnej.

Zarzut, że w „*pierwszej turze wyborów dopuszczonych do głosowania zostało 18 osób uprawnionych do głosowania*” jest bezzasadny, ponieważ jak wspomniano na

wstępie - przed pierwszym głosowaniem, ustalono liczbę osób uprawnionych do głosowania na 18 – i tyle wówczas mogło głosować.

W związku z tym, że w pierwszym głosowaniu zgłoszeni kandydaci otrzymali równą liczbę głosów, na podstawie § 21 ust. 1 Statutu przeprowadzono ponowne głosowanie. Ale zanim je przeprowadzono, prowadzący zebranie poddał pod głosowanie wnioski o przełożenie wyborów sołtysa i rady sołeckiej na inny dzień, na godz. 16.00. W wyniku głosowania, większością głosów (14 głosów ZA) zdecydowano, aby wybory przeprowadzić w dniu dzisiejszym.

Niesłuszny jest również zarzut określony we wniosku, że prowadzący zebranie przedstawiciel Gminy dopuścił do udziału w zebraniu, a następnie w ponownym głosowaniu, osoby nieuprawnione do głosowania w tych wyborach, ponieważ spóźniły się, czy przybyły na zebranie w stanie nietrzeźwości. Przepisy w tym zakresie nie regulują tego zagadnienia, tzn. że osoba nawet w stanie nietrzeźwości nie jest pozbawiona praw wyborczych (*czynnego i biernego prawa wyborczego*).

Ponadto, na jakiej podstawie można było nie dopuścić osób, które spóźniły się na zebranie, ale przybyły jeszcze przed rozpoczęciem ponownego głosowania na sołtysa. Brak jest również podstaw prawnych do żądania przez prowadzącego zebranie, okazania dokumentu tożsamości przez uczestników zebrania.

Zatem, należy stwierdzić, że protest jest bezzasadny, ponieważ nie naruszono przepisów § 4 ust. 2 w związku z § 17 ust. 1, § 18 ust. 1 oraz § 24 załącznika Nr 32 do uchwały Nr VII/40/11 Rady Gminy Lidzbark Warmiński, z dnia 20 kwietnia 2011 r. w sprawie nadania statutów sołectwom znajdującym się na terenie Gminy Lidzbark Warmiński (*Dz. Urz. Woj. Warm. Maz. Nr 77, poz. 1327*).

§ 24 Statutu Sołectwa Lauda, stanowi, że „*protest rozpatruje Wójt Gminy w ciągu 7 dni od daty jego wniesienia i podejmuje decyzję o odrzuceniu protestu lub unieważnieniu wyborów*”.

Biorąc pod uwagę wyżej wymienione uregulowania, Wójt Gminy rozpatruje protest w formie zarządzenia. Użyte w statucie słowo „decyzja”, należy w tym przypadku rozumieć w znaczeniu potocznym, a nie jurydycznym.

Lidzbark Warmiński, dnia 29 marca 2019 r.

Wójt Gminy

Fabian Andrukajtis